

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT
ITINERARIS

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT ITINERARIS

Durant la darrera dècada, l'espai urbà de la ciutat s'ha vist fortament modificat. Efectivament, l'impuls urbanístic experimentat arreu del país durant aquest període ha comportat el desenvolupament d'àrees de creixement de Manresa, plantejades des de moltes dècades enrere. Així, àmbits com Bases de Manresa, Concòrdia o Tossal dels Cigalons s'han incorporat a l'espai urbà, possibilitant l'increment dels seus espais públics, amb la definició de nous carrers, noves zones verdes i espais per a nous equipaments. Però la transformació de la ciutat no s'ha restringit als àmbits de creixement sinó que també ha contemplat espais de remodelació interior que possibiliten assolir una ciutat més ben estructurada sobretot pel que fa als seus espais públics.

En aquest espai us volem presentar diferents itineraris per la nostra ciutat que us permetran copsar l'abast d'aquesta transformació. Els itineraris s'estructuren bé per àmbits temàtics, bé per situació relativa. Així, el primer, **Xarxa d'espais verds**, pretén donar a conèixer un conjunt d'actuacions destinat a incrementar els espais verds a la ciutat, mentre que el segon, **Actuacions a ponent**, proposa un recorregut per les intervencions urbanístiques més representatives d'aquest sector de la ciutat que, a més, ens permetrà aprofundir en el nostre patrimoni cultural i natural –la fàbrica dels Panyos i la Florinda i el parc del Cardener–.

El tercer, **Actuacions a la façana sud**, suposa la possibilitat d'analitzar en el seu conjunt les intervencions estratègiques que durant aquests darrers anys s'han portat a terme en l'espai més representatiu –però també més oblidat– de la nostra ciutat.

Per la seva banda, l'itinerari **Nucli antic** suposa un recorregut pel conjunt d'actuacions que s'han portat a terme en aquesta zona de la ciutat, d'acord amb les determinacions del Pla integral de revitalització del Nucli antic, amb l'objectiu d'equiparar la qualitat de vida d'aquest sector a la dels altres barris de la ciutat.

Finalment, la darrera proposta, **Actuacions al nord**, suposa la possibilitat de redescobrir alguns espais de la ciutat –la sèquia, el bosc de Can Fontals– als quals les darreres actuacions urbanístiques han dotat d'una més gran centralitat i accessibilitat.

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT
ITINERARIS

XARXA D'ESPAIS VERDS

XARXA D'ESPAYS VERDS

ajuntament de manresa, gener del 2011

Bona part de les actuacions d'extensió i transformació de l'espai públic de la ciutat que es van duent a terme, tenen com a objectiu establir una xarxa de passeigs que creïn una estructura contínua i ben dimensionada que relligui el conjunt de la ciutat. Aquesta línia d'actuacions queda perfectament reflectida, per posar-ne un exemple, amb l'execució de les avingudes Universitària, de l'Abat Oliba i de la Font del Gat amb els seus passeigs laterals i amb els seus carrils per a bicicletes. A banda d'anar construint aquesta estructura general de passeigs i avingudes, és necessària també l'execució de jardins i zones verdes, amb la finalitat d'assegurar una ciutat amb més qualitat de vida.

A l'escala dels diferents barris, és important crear espais -o recuperar-ne algun de preexistent- en els quals la sensació d'acolliment, verdor, repòs i d'un cert aïllament del brogit urbà siguin determinants. En aquesta línia, els darrers anys s'han executat diferents projectes d'enjardinament d'espais encaminats a assolir aquest objectiu. En bona part d'aquestes actuacions, es pretén que cadascun dels espais tingui una certa singularitat i especificitat de manera que cada barri percebi cadascun d'aquests espais com un element diferent i propi.

D'altra banda, aquests darrers anys s'han abordat actuacions en espais lliures més ambiciosos. Algunes han estat conseqüència del desenvolupament urbanístic de determinats sectors –els Ametllers, Tossal dels Cigalons, Concòrdia- els quals han incorporat una significativa superfície d'espais verds. D'altres deriven de la voluntat de resoldre tradicionals mancances de la nostra ciutat; en aquest darrer apartat s'inclouen les actuacions al Puigcardener, el parc de Santa Clara o les intervencions recentment executades enguany a la ribera del riu Cardener.

Presentem en aquest recull setze actuacions que es distribueixen pel conjunt de la ciutat. Es tracta d'intervencions d'abast i característiques molt diferents però amb un únic objectiu: garantir la progressiva extensió de la vegetació en el nostre espai urbà.

J1

PARC A L'AVINGUDA UNIVERSITÀRIA

Data projecte	2004
Data execució	2009
Pressupost	967.678 euros
Superfície	11.772 m ²
Nombre d'arbres	84

Descripció

La zona verda del sector de Concòrdia es planteja amb l'objectiu de configurar un espai estretament vinculat al traçat de la sèquia. L'espai es desenvolupa seguint part del traçat de la sèquia, element que esdevé l'eix estructurador en l'ordenació de la zona verda. Així, la zona verda és travessada d'extrem a extrem per un canal d'aigua al voltant del qual es disposen les diferents plataformes de l'espai destinades a zones d'estada i d'esbarjo que inclouen un parc infantil. A la zona de l'avinguda Universitària el canal d'aigua aboca a una petita bassa abans d'enfilar el seu recorregut, a través del Pont Llarg, cap a les zones de regadiu del Poal.

J2

ZONA VERDA DELS AMETLLERS

Data projecte	2004
Data execució	2008
Pressupost	526.904 euros
Superfície	3.593 m ²
Nombre d'arbres	140

Descripció

El desenvolupament del Pla especial dels Ametllers ha possibilitat la connexió del barri de la Mion amb la xarxa viària de l'entorn més immediat. El Pla ha fet, també, una especial contribució en l'extensió dels recorreguts de vianants millorant l'accessibilitat al cim del Puigberenguer des de l'avinguda Universitària. Aquest recorregut a base de rampes s'acompanya d'una actuació en els terrenys propers que configura una zona verda en pendent d'un gran atractiu.

J3

ENJARDINAMENT ILLA DEL PUJOLET

Data projecte	2006
Data execució	2006-2007
Pressupost	60.097 euros
Superfície	891 m ²
Nombre d'arbres	9

Descripció

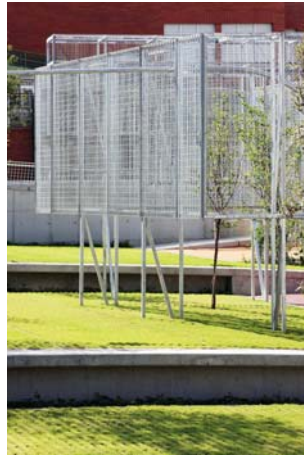
L'actuació és la primera fase del conjunt d'actuacions encaminades a convertir l'interior d'illa on s'ubica el pavelló del Pujolet en un espai enjardinat. L'ordenació general preveu que aquest espai esdevingui una zona verda que integri en la seva ordenació els usos esportius a l'aire lliure existents al lloc: una pista poliesportiva i unes pistes de petanca.

La primera actuació ha consistit en ordenar amb faixes de paviment i pantalles arbrades l'espai situat a l'oest de la pista esportiva. L'actuació també ha inclòs la millora del passatge cobert d'accés a l'espai des del carrer Lleida.

J4

PARC VILA CLOSES

Data projecte	2007
Data execució	2008-2009
Pressupost	1.389.139 euros
Superfície	3.763 m ²
Nombre d'arbres	64

Descripció

El parc Vila Closes es desenvolupa en uns terrenys procedents del desenvolupament del pla parcial del Tossal dels Cigalons. El parc, de dimensions molt modestes, es planteja amb una configuració topogràfica i amb la ubicació dels elements més característics del parc (els umbracles i les pèrgoles) amb la finalitat de fragmentar visualment el parc i singularitzar-lo. Aquesta fragmentació pretén convertir l'indret en un lloc complex i ric espacialment -generant la percepció que el parc és més extens del que físicament és- tot mantenint la unitat formal del conjunt.

La configuració topogràfica, mitjançant plataformes que defineixen un recorregut principal en ziga-zaga, i la ubicació dels umbracles defineixen una successió de llocs i espais. Uns, els situats sota els umbracles. Els altres, els delimitats pels desnivells topogràfics i pels volums d'umbracles i pèrgoles. Aquests darrers es corresponen, fonamentalment, a plans lleugerament inclinats puntuats per la ubicació d'arbres isolats. A cadascun dels espais situats sota els umbracles se'ls ha assignat un ús específic: jocs de taula, jocs infantils musicals, i zona de trobada i repòs. Els umbracles i les pèrgoles consisteixen en unes estructures metàl·liques l'objectiu de les quals és conduir i donar forma a la vegetació.

J5

TOSSAL DELS CIGALONS

Data projecte	2004
Data execució	2006-2007
Pressupost	4.250.052 euros
Superfície	26.250 m ²
Nombre d'arbres	325

Descripció

El desenvolupament del sector del Tossal dels Cigalons, executat des del març del 2006 al novembre del 2007, ha suposat la urbanització d'una àmplia superfície d'espais lliures que s'han plantejat com l'element de centralitat de tot aquest sector, possibilitant un espai lliure d'esbarjo i utilització per als ciutadans que entrelliga i relaciona els diferents recorreguts de vianants entre la ciutat construïda i el riu Cardener. Aquests espais lliures estableixen vinculacions a cotes diferents, salvant el pronunciat desnivell que existeix i esdevenint una nova imatge d'accés a la ciutat, tot contribuint a la revalorització del patrimoni arquitectònic de la font de Neptú, que es situa a la zona de menor cota del sector.

J6

ZONA VERDA DE LA FLORINDA

Data projecte	2007
Data execució	2007-2008
Pressupost	269.000 euros
Superfície	2.152 m ²
Nombre d'arbres	62

Descripció

El projecte ha convertit en jardí l'espai lliure d'edificació de l'illa de la Florinda, al barri de Valldaura de Manresa. Aquest espai travessa l'illa tot enllaçant els carrers del Bruc i Dos de Maig. En el futur, l'espai formarà part d'un passeig que ha d'unir el centre històric de la ciutat amb el parc del riu Cardener. L'actuació pretén assegurar aquesta continuïtat del futur passeig sense malmetre el caràcter més recollit d'un jardí, amb una ordenació que es basa en la disposició d'unes grans jardineres romboïdals que contenen la vegetació i l'enllumenat del jardí. Les jardineres contenen una gran densitat d'arbres, oms en la seva totalitat. La densitat dels arbres ha d'assegurar una massa arbrada compacta i frondosa a cadascuna de les jardineres. Una de les jardineres, la de dimensió més gran, és un pla inclinat de gespa que tanca les visuals cap al carrer Dos de Maig. Una pantalla de xiprers just darrera reforça el teló verd de fons.

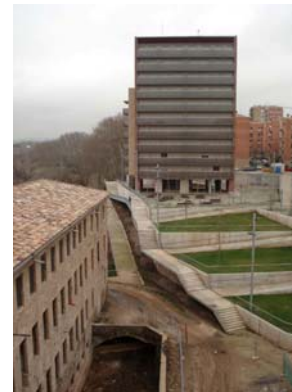

J7 PANYOS

Data projecte	2005
Data execució	2008-2010
Pressupost	2.953.828 euros
Superfície	10.690 m ²
Nombre d'arbres	151

Descripció

El Pla especial dels Panyos, definit en el planejament general del 1981, es plantejà amb l'objectiu de possibilitar la transformació urbanística d'uns terrenys industrials. El Pla especial, aprovat l'any 1999, s'ha desenvolupat en tres àmbits diferenciats, els quals han generat una important superfície d'espais públics que s'han dissenyat per facilitar l'aproximació al riu Cardener a través d'un sistema de rampes i escales i preveient un recorregut paral·lel al riu que, des del pont del Congost, permet l'enllaç directe amb els espais de ribera del riu, més enllà de la fàbrica dels Panyos.

J8

PARC DEL CARDENER

Data projecte	2009
Data execució	2010
Pressupost	736.635 euros
Superfície	35.000 m ²
Nombre d'arbres	739

Descripció

La ribera del riu Cardener a l'entorn de la fàbrica dels Panyos és un espai que en els darrers anys ha estat sotmès a un procés de recuperació de les seves condicions naturals amb l'objectiu de convertir-lo en un parc de la ciutat. Així, en el marc de les actuacions del Riu verd, s'ha procedit a la progressiva eliminació dels horts i a la recuperació del bosc de ribera. Aquest any es preveu continuar amb aquestes actuacions fins a l'àmbit del Pont Nou així com iniciar les intervencions que han de possibilitar la recuperació del canal dels Panyos com a làmina d'aigua.

Paral·lelament a l'altra riba, al llarg de l'any 2010 també s'ha executat un projecte de parc que té per objectiu la millora de l'espai comprès entre el riu i la carretera a Sant Joan, intensificant el bosc de ribera i donant continuïtat als recorreguts de vianants existents fins avui de manera parcial.

J9

PARC DEL PUIGCARDENER

Data projecte	2007-2010
Data execució	2008-2010
Pressupost	904.506 euros
Superfície	9.194 m ²
Nombre d'arbres	203

Descripció

Les actuacions al parc del Puigcardener s'han desenvolupat en el marc del Pla de barris i han suposat una inversió significativa en aquest indret tan representatiu de la nostra ciutat. Les inversions han anat adreçades principalment a l'adquisició de sòl i a l'enderroc de les edificacions que ocupaven la part baixa del turó –que han suposat un cost de 4,27 milions d'euros-. Paral·lelament s'han endegat intervencions d'urbanització, de les quals, l'actuació del camí dels Corral, que recupera com a parc urbà línia una de les terrasses del Puigcardener, és la més significativa. L'objectiu principal de l'espai és el de possibilitar la connexió per a vianants entre la passarel·la de la via de Sant Ignasi i la plaça de la Reforma, i, a través del conjunt de rampes de l'actuació de la Reforma, assolir el carrer Alfons XII o bé accedir a la plataforma superior de la Seu.

La darrera actuació, del 2010, ha continuat amb les actuacions al Puigcardener, amb l'enderroc de les edificacions encara existents, la recuperació del camí dels Corral amb el seu traçat original fins a l'accés a la plaça de la Reforma des del Passeig del Riu i l'enjardinament de les terrasses resultants del llarg procés de compra i enderrocs.

J10

PARC DE SANTA CLARA

Data projecte	2006
Data execució	2007
Pressupost	732.130 euros
Superfície	39.198 m ²
Nombre d'arbres	411

Descripció

El parc de Sant Clara és un espai comprès entre el convent i el barri de la Balconada, situat en un indret privilegiat. A banda de la seva funció com a espai verd, el parc té per objectiu facilitar la connexió entre el barri de les Escodines i els de la Balconada i Cal Gravat i determinar un recorregut paisatgístic per la vora sud i est de l'espai.

Per les característiques del subsòl, les zones arbrades del parc s'han limitat als espais més perifèrics del conjunt, mentre que a la resta s'ha formalitzat a base d'un prat natural.

J11

ZONA VERDA DELS TRULLOLS

Data projecte	2006
Data execució	2007-2008
Pressupost	835.030 euros
Superfície	28.975 m ²
Nombre d'arbres	973

Descripció

La zona verda dels Trullols es planteja com la primera experiència en el tractament de les vores de la ronda exterior de la ciutat. L'actuació ha suposat l'adequació de diverses superfícies com a zona d'estada que permeten la lliure circulació amb una esplanada de sauló.

L'àmbit més exposat al pas de la ronda s'ha tractat amb una mota de terra plantada amb ginebrons que es complementen amb plàtans que es recuperen com a arbres tradicionalment vinculats a les infraestructures viàries i que es pretén que conformin, a segona línia, una massa verda important al llarg de la ronda. La combinació de les dues espècies vegetals han de configurar un paisatge viari que, en aquests moments també s'ha estès a l'àmbit dels Dolors.

J12

ZONA VERDA SANT BLAI

Data projecte	2005
Data execució	2008
Pressupost	261.667 euros
Superfície	3.010 m ²
Nombre d'arbres	72

Descripció

La zona verda de l'interior d'illa del carrer Sant Blai és una d'aquelles situacions en què s'ha previst substituir la tradicional edificació en planta baixa dels espais interiors d'illa per un espai públic enjardinat que ha de possibilitar establir una relació més intensa entre l'edificació i els espais verds en una ciutat, com Manresa, tradicionalment molt densificada.

La zona verda de Sant Blai parteix d'un plantejament molt senzill que es centra en supeditar l'estructura de la vegetació a una intensa trama d'arbres caducifolis que canvien d'aspecte i color al llarg de l'any

J13

TURÓ DE L'ERMITA DEL GUIX

Data projecte	2004
Data execució	2005-2007
Pressupost	248.000 euros
Superfície	5.122 m ²
Nombre d'arbres	50

Descripció

L'execució de la zona verda del turó de l'ermita del Guix forma part del projecte d'urbanització del polígon industrial dels Dolors. El turó és un element emblemàtic del polígon ja que s'hi ubica l'ermita del Sant Crist del Guix, lloc tradicional d'aplecs i festes del barri manresà del Guix.

La urbanització del polígon ha permès executar els carrers perimetrals del turó amb voreres arbrades i redefinir els talussos i contencions del turó.

Al turó s'han respectat bona part dels arbres existents, se n'hi han plantat de nous i, als talussos, s'hi han plantat enfiladisses i gramínies. En bona part, els arbres s'han situat al perímetre de l'esplanada que caracteritza la part alta del turó. Aquesta esplanada, que envolta l'ermita i que és lloc de celebració d'actes diversos, s'ha pavimentat amb llambordes amb el junt obert que permet el creixement d'herba i el drenatge cap al subsòl de l'aigua de pluja.

J14

ENJARDINAMENT ILLA BONAVISTA

Data projecte	2005-2006
Data execució	2006-2009
Pressupost	256.394 euros
Superfície	3.374 m ²
Nombre d'arbres	74

Descripció

L'enderroc progressiu de les edificacions existents entre la plaça Bonavista i el carrer Jacint Verdaguer ha permès plantejar un nou espai enjardinat en aquesta part de la ciutat.

L'ordenació de la zona verda pretén crear una àrea densament arbrada dins de la qual es defineix un recinte o clariana destinat a esdevenir lloc d'estada per als ciutadans. Aquesta clariana queda delimitada per una estructura metàl·lica que aguanta un tambor elevat de reixa d'acer galvanitzat per la qual es preveu que creixin plantes enfiladisses creant un teló vegetal. La primera fase d'obres executades correspon a la construcció de la clariana (el recinte dels jocs infantils), mentre que la segona ha comportat la plantació d'arbrat a tot l'espai delimitat pels carrers.

Les actuacions pretenen crear un nou espai públic el màxim d'agradable i d'aïllat malgrat el trànsit circumdant de vehicles de la plaça Bonavista.

J15

JARDÍ DE MAGRANERS A LA PLAÇA PORXADA

Data projecte	2005
Data execució	2005
Pressupost	112.071 euros
Superfície	1.305 m ²
Nombre d'arbres	20

Descripció

La plaça Porxada, situada sobre el sostre d'un aparcament públic subterrani, és un espai urbà desangelat amb una migrada activitat urbana situat en un interior d'illa del centre de la ciutat.

El planteig del projecte consistia en crear un jardí arbrat amb ben pocs elements: una catifa pintada sobre el paviment, unes torretes on plantar magraners, uns bancs i la reutilització i multiplicació d'uns dragons (existents al lloc) com a segon element "natural" del jardí.

La proposta de jardí pretén crear un espai dens, acollidor, en un extrem de la plaça.

Per a la reutilització dels dragons, s'ha creat un element metàl·lic (una torreta desmaterialitzada que flota en un dels costats de la plaça) on enfil·lar-los. La "gàbia" dels dragons s'ha situat de manera que actui de fita o reclam visual des de la boca dels dos túnels esgraonats que donen accés a la plaça des dels carrers perimetrals.

La intervenció d'enjardinament pretén fer un primer pas en la revitalització d'aquest espai públic. Aquest primer pas consisteix en convertir un lloc de pas escadusser en un lloc també d'estada.

Paral·lelament a la millora de l'espai, els propietaris de les finques amb front a la plaça van procedir a la millora de les seves façanes, la qual cosa va comportar assolir un espai més acollidor.

J16

AMPLIACIÓ JARDINS DE CASA CARITAT

Data projecte	2005
Data execució	2006-2007
Pressupost	183.293 euros
Superfície	1.991 m ²
Nombre d'arbres	127

Descripció

L'actuació ha permès ampliar els jardins de Casa Caritat, per la part posterior de l'edifici, sobre un solar degradat que era utilitzat com a aparcament incontrolat.

El projecte ha consistit en la plantació d'unes masses atapeïdes d'arbres (bedolls amb brancatge des de la base) que conformen dos espais lliures d'arbrat: un espai rectangular per a jocs infantils i un espai de corredor de connexió entre el carrer Caritat i el carrer Jacint Verdaguer. A cada extrem d'aquest espai, s'hi han ubicat dues noves portes d'accés als jardins.

Tots els paviments adoptats en l'actuació pretenen aconseguir el màxim aprofitament de la pluja per al desenvolupament de la vegetació. Els paviments adoptats (tot-u barrejat amb sauló i peces de formigó amb junt obert amb gespa) permeten drenar l'aigua de pluja cap al subsòl.

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT
ITINERARIS

ACTUACIONS A PONENT

ITI 2

ACTUACIONS A PONENT

ajuntament de manresa, gener del 2011

El desenvolupament de la ciutat de Manresa s'ha caracteritzat sempre per la seva vinculació al riu Cardener. Aquesta vinculació es manifesta sobretot a la zona sud i a la zona de ponent de la ciutat. En ambdues situacions, aquesta vinculació ha suposat tradicionalment un escàs desenvolupament dels teixits més propers al riu, una condició que en els darrers anys s'ha capgirat amb diverses actuacions que han de suposar la possibilitat de fixar una més gran aproximació de la ciutat al riu, tot aprofitant el gran potencial que suposa el recorregut d'aquest element natural. En aquest sentit, el desenvolupament del pla especial dels Panyos i de l'àmbit del Tossal dels Cigalons, així com les propostes de recuperació de la ribera del riu són especialment cabdals en aquesta recuperació del vincle entre ciutat i riu.

Us proposem un itinerari per les actuacions més significatives d'aquesta banda de la ciutat. Es tracta d'un recorregut pensat per a fer a peu que comença i acaba a l'entorn de la fàbrica dels Panyos, un dels elements més significatius del nostre patrimoni protegit que, darrerament, ha estat reconegut com a bé cultural d'interès nacional.

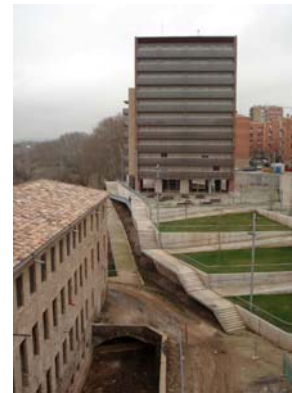
P1

PANYOS

Data projecte	2005
Data execució	2008-2010
Pressupost	2.953.828 euros
Superfície	10.690 m ²
Nombre d'arbres	195

Descripció

El Pla especial dels Panyos, definit en el planejament general del 1981, es plantejà amb l'objectiu de possibilitar la transformació urbanística d'uns terrenys industrials. El Pla especial, aprovat l'any 1999, s'ha desenvolupat en tres àmbits diferenciat, els quals han generat una important superfície d'espais públics que s'han dissenyat per facilitar l'aproximació al riu Cardener a través d'un sistema de rampes i escales i preveient un recorregut paral·lel al riu que, des del pont del Congost, permet l'enllaç directe amb els espais de ribera del riu, més enllà de la fàbrica dels Panyos.

P2

PARC DEL CARDENER

Data projecte	2009
Data execució	2010
Pressupost	736.635 euros
Superfície	35.000 m ²
Nombre d'arbres	739

Descripció

La ribera del riu Cardener a l'entorn de la fàbrica dels Panyos és un espai que en els darrers anys ha estat sotmès a un procés de recuperació de les seves condicions naturals amb l'objectiu de convertir-lo en un parc de la ciutat. Així, en el marc de les actuacions del Riu verd, s'ha procedit a la progressiva eliminació dels horts i a la recuperació del bosc de ribera. Aquest any es preveu continuar amb aquestes actuacions fins a l'àmbit del Pont Nou així com iniciar les intervencions que han de possibilitar la recuperació del canal dels Panyos com a làmina d'aigua.

Paral·lelament a l'altra riba, al llarg de l'any 2010 també s'ha executat un projecte de parc que té per objectiu la millora de l'espai comprès entre el riu i la carretera a Sant Joan, intensificant el bosc de ribera i donant continuïtat als recorreguts de vianants existents fins avui de manera parcial.

P3

TOSSAL DELS CIGALONS

Data projecte	2004
Data execució	2006-2007
Pressupost	4.250.052 euros
Superfície	26.250 m ²
Nombre d'arbres	353

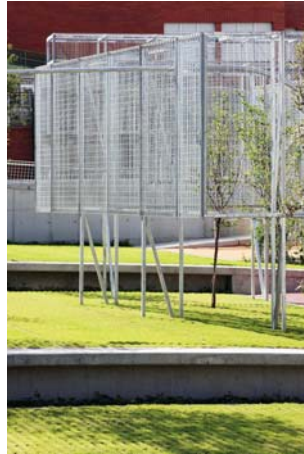
Descripció

El desenvolupament del sector del Tossal dels Cigalons, executat des del març del 2006 al novembre del 2007, ha suposat la urbanització d'una àmplia superfície d'espais lliures que s'han plantejat com l'element de centralitat de tot aquest sector, possibilitant assolir un espai destinat principalment a l'esbarjo que entrelliga i relaciona els diferents recorreguts de vianants entre la ciutat construïda i el riu Cardener. Aquests espais lliures estableixen vinculacions a cotes diferents, salvant el pronunciat desnivell que existeix i esdevenint una nova imatge d'accés a la ciutat, tot contribuint a la revalorització del patrimoni arquitectònic de la font de Neptú, que es situa a la zona de menor cota del sector.

P4

PARC VILA CLOSES

Data projecte	2007
Data execució	2008-2009
Pressupost	1.389.139 euros
Superfície	3.763 m ²
Nombre d'arbres	64

Descripció

El parc Vila Closes es desenvolupa en uns terrenys procedents del desenvolupament del pla parcial del Tossal dels Cigalons. El parc, de dimensions molt modestes, es planteja amb una configuració topogràfica i amb la ubicació dels elements més característics del parc (els umbracles i les pèrgoles) amb la finalitat de fragmentar visualment el parc i singularitzar-lo. Aquesta fragmentació pretén convertir l'indret en un lloc complex i ric espacialment -generant la percepció que el parc és més extens del que físicament és- tot mantenint la unitat formal del conjunt.

La configuració topogràfica, mitjançant plataformes que defineixen un recorregut principal en ziga-zaga, i la ubicació dels umbracles defineixen una successió de llocs i espais. Uns, els situats sota els umbracles. Els altres, els delimitats pels desnivells topogràfics i pels volums d'umbracles i pèrgoles. Aquests darrers es corresponen, fonamentalment, a plans lleugerament inclinats puntuats per la ubicació d'arbres isolats. A cadascun dels espais situats sota els umbracles se'ls ha assignat un ús específic: jocs de taula, jocs infantils musicals, i zona de trobada i repòs. Els umbracles i les pèrgoles consisteixen en unes estructures metàl·liques l'objectiu de les quals és conduir i donar forma a la vegetació.

P5

PASSATGE SINERA

Data projecte	2007
Data execució	2009
Pressupost	250.557 euros
Superfície	695 m ²
Nombre d'arbres	11

Descripció

El passatge Sinera forma part de l'antic traçat dels ferrocarrils catalans sobre el qual el planejament general de la ciutat ha plantejat la formalització d'un recorregut de vianants que uneix el Passeig del riu amb el carrer Carrasco i Formiguera. L'ordenació del passatge Sinera pretén oferir un recorregut de vianants que doni continuïtat al Passeig de Salvador Espriu fins a la carretera de Cardona, permetent l'ocasional accés de vehicles de serveis.

P6

ZONA VERDA DE LA FLORINDA

Data projecte	2007
Data execució	2007-2008
Pressupost	269.000 euros
Superfície	2.152 m ²
Nombre d'arbres	62

Descripció

El projecte ha convertit en jardí l'espai lliure d'edificació de l'illa de la Florinda, al barri de Valldaura de Manresa. Aquest espai travessa l'illa tot enllaçant els carrers del Bruc i Dos de Maig. En el futur, l'espai formarà part d'un passeig que ha d'unir el centre històric de la ciutat amb el parc del riu Cardener. L'actuació pretén assegurar aquesta continuïtat del futur passeig sense malmetre el caràcter més recollit d'un jardí, amb una ordenació que es basa en la disposició d'unes grans jardineres romboïdals que contenen la vegetació i l'enllumenat del jardí. Les jardineres contenen una gran densitat d'arbres, oms en la seva totalitat. La densitat dels arbres ha d'assegurar una massa arbrada compacta i frondosa a cadascuna de les jardineres. Una de les jardineres, la de dimensió més gran, és un pla inclinat de gespa que tanca les visuals cap al carrer Dos de Maig. Una pantalla de xiprers just darrera reforça el teló verd de fons.

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT
ITINERARIS

ACTUACIONS A LA FAÇANA SUD

ITI 3

ACTUACIONS A LA FAÇANA SUD

ajuntament de manresa, gener del 2011

La façana sud del Nucli antic de Manresa es caracteritza per constituir la façana monumental de la ciutat on es localitzen els seus elements arquitectònics més representatius: el Pont vell, la Cova i la Seu. Es tracta d'un espai geogràficament singular amb una excel·lent connexió amb la resta de la ciutat i el territori que, en els darrers anys i en el marc del Pla de barris, ha estat sotmès a un procés de profunda transformació. Aquesta transformació, adreçada a capgirar la situació d'abandó i degradació que aquesta zona perifèrica de la ciutat havia assolit, es centra sobretot en la localització d'equipaments – com el conservatori de música o el palau de justícia- i la implantació d'infraestructures de mobilitat com l'aparcament de la Reforma i la rotonda de Sant Marc que, juntament amb les millores futures al voltant de l'estació de la Renfe, pretenen incrementar els fluxos de ciutadans que travessin, de nord a sud, el conjunt de la malla de carrers i places del Nucli antic, reactivant l'activitat comercial i de serveis d'aquesta zona de la ciutat. D'altra banda, la millora del traçat del Passeig del Riu, emplaçat dins el congost format pel riu Cardener, ha d'incrementar, en un futur, el seu paper de ronda interna ben connectada als eixos viaris territorials, permetent garantir un accés ràpid al centre històric tant des d'altres parts de la ciutat com des del seu entorn territorial, i suposarà la possibilitat d'estructurar un tram del parc del Cardener amb més dimensió i més ben connectat amb la ciutat.

Aquestes actuacions d'implantació d'equipaments i d'infraestructures de mobilitat han estat acompanyades d'una millora de la imatge dels terrenys d'aquest sector de la ciutat sobretot pel que fa a l'entorn de la Seu, amb l'enderroc de les edificacions que se situaven a l'entorn del Puigcardener i l'enjardinament de les seves vessants. Així mateix, vora l'àmbit de la façana sud, s'hi està portant a terme una actuació de remodelació urbana –l'actuació Escodines- que ha de capgirar la imatge del primer tram de la Via de Sant Ignasi.

El conjunt d'actuacions al llarg de la façana sud han permès convertir en espai públic la vora de la ciutat tot generant una balconada urbana sobre el riu Cardener. La passera de la via de Sant Ignasi, el nou traçat del camí dels Corral, la plaça de la Reforma i la plaça Montserrat conformen un nou recorregut en continuïtat, inèdit fins ara, constituït per un conjunt de nous espais públics que s'aboquen sobre el Cardener.

P1

ACTUACIÓ ESCODINES

Data projecte	2006
Data execució	2008-2011
Pressupost	20.000.000 euros
Superfície	8.500 m ²

Descripció

L'actuació Escodines, desenvolupada per FORUMsa es caracteritza per la seva incidència en la dignificació d'un teixit edificat clarament vinculat al traçat de l'antic torrent de Sant Ignasi. L'actuació ha de comportar la construcció de més de 100 habitatges i la definició d'un aparcament de rotació destinat a la millora de l'accessibilitat del Nucli antic. Paral·lelament es preveu la millora de l'espai públic directament relacionat amb l'actuació, amb la seva ampliació i nova urbanització. Aquesta actuació de remodelació urbana és la més ambiciosa de totes les que s'han portat a terme en el Nucli antic, no tan sols pel seu pressupost global, sinó també per llarg procés de gestió, que ha comportat l'adquisició de les més de trenta finques que se situaven en l'àmbit de l'actuació.

P2

PASSERA

Data projecte	2007
Data execució	2009
Pressupost	987.000 euros

Descripció

La passera de vianants de la Via de Sant Ignasi és un dels elements destacats del conjunt d'actuacions de la renovació urbana del barri de les Escodines. La passera ha de permetre millorar la relació dels vianants entre el barri de les Escodines i el Barri antic, salvant el desnivell de la via de Sant Ignasi, l'antic congost del torrent de Sant Ignasi. Efectivament, el torrent de Sant Ignasi ha suposat sempre una discontinuïtat topogràfica entre el Barri antic i els barris de la ciutat que es situen a la part de llevant. La superació d'aquesta discontinuïtat ha d'incrementar una mobilitat més sostenible basada en els recorreguts a peu entre els barris de la Balconada, Escodines i Cal Gravat amb el centre històric. Així mateix, la construcció de la passera permet accedir a peu amb molta més facilitat i comoditat des del Barri antic als equipaments sanitaris situats a l'est de la ciutat.

L'actuació anirà acompanyada de la construcció d'unes escales i un ascensor, que permetran relacionar les diferents plantes de l'aparcament de l'actuació Escodines amb els diferents nivells de l'espai públic i amb el punt d'arrencada de la passera al costat de la fàbrica del Salt.

La passera està formada per una estructura metàl·lica de 49 metres de llarg i unes 170 tones de pes. La seva forma asimètrica permet que compleixi també la funció de mirador. El costat sud té una barana baixa per gaudir de les vistes cap a la Seu, el riu i el pont Vell. En la zona en què es tenen millors vistes cap el riu, la passera s'eixampla formant un mirador. En canvi, el costat que mira cap a la ciutat és més recte i té una barana molt més alta, de 4,5 metres d'alçada.

P3

PARC DEL PUIGCARDENER

Data projecte	2007-2010
Data execució	2008-2010
Pressupost	904.506 euros
Superfície	9.194 m ²
Nombre d'arbres	203

Descripció

Les actuacions al parc del Puigcardener s'han desenvolupat en el marc del Pla de barris i han suposat una inversió significativa en aquest indret tan representatiu de la nostra ciutat. Les inversions han anat adreçades principalment a l'adquisició de sòl i a l'enderroc de les edificacions que ocupaven la part baixa del turó –que han suposat un cost de 4,27 milions d'euros-. Paral·lelament s'han endegat intervencions d'urbanització, de les quals, l'actuació del camí dels Coralls, que recupera com a parc urbà línia una de les terrasses del Puigcardener, és la més significativa. L'objectiu principal de l'espai és el de possibilitar la connexió per a vianants entre la passarel·la de la via de Sant Ignasi i la plaça de la Reforma, i, a través del conjunt de rampes de l'actuació de la Reforma, assolir el carrer Alfons XII o bé accedir a la plataforma superior de la Seu.

La darrera actuació, del 2010, ha continuat amb les actuacions al Puigcardener, amb l'enderroc de les edificacions encara existents, la recuperació del camí dels Coralls amb el seu traçat original fins a l'accés a la plaça de la Reforma des del Passeig del Riu i l'enjardinament de les terrasses resultants del llarg procés de compra i enderrocs.

P4

ROTONDA DE SANT MARC

Data projecte	2007
Data execució	2010
Pressupost	1.324.650 euros
Superfície	3.550 m ²

Descripció

L'accés sud de la ciutat es caracteritza per la presència dels seus edificis monumentals més emblemàtics. La millora de la imatge d'aquest accés ha estat sempre un dels objectius urbanístics més importants dels darrers anys. L'optimització de l'enllaç entre el passeig del Riu i el carrer Sant Marc s'inclou dins d'aquest objectiu en possibilitar no tan sols la millora funcional d'aquesta connexió sinó també l'oportunitat de reconfigurar la imatge de la xarxa viària propera al Pont Vell.

La disposició de la rotonda de Sant Marc, prevista per a regular la circulació, permet també la millora de l'entorn de la capella de Sant Marc i la millora de la circulació dels vianants, en un indret on la connexió de la ciutat amb el seu entorn natural esdevé més crítica.

P5

PLAÇA DE LA REFORMA

Data projecte	2004-2008
Data execució	2005-2010
Pressupost	11.515.401 euros
Superfície	11.350 m ²
Nombre d'arbres	87

Descripció

L'aparcament i la renovació de la plaça de la Reforma és una de les peces més importants de la transformació de la façana Sud de Manresa. L'actuació de la Reforma és estratègica per assegurar una correcta accessibilitat a la part sud de la ciutat i per contribuir, així mateix, a la revitalització del Nucli antic d'acord amb els criteris fixats al Pla integral de revitalització del Nucli antic (PIRNA). L'objectiu de l'actuació no es centra només en la ubicació d'una infraestructura de comunicació determinada sinó també en la reformulació de la plaça de la Reforma i en la definició d'una proposta per a la solució definitiva de l'accés a la façana principal de la Seu, pendent des del 1915, en què Soler i March planteja la imatge actual de la façana de ponent.

L'aparcament, de 350 places, amb entrada per a vehicles des de la zona del pont de la Reforma, configura, conjuntament amb el de Quatre Cantons, el de l'actuació Escodines i el de la Porxada, una de les instal·lacions dissenyada per assolir la correcta accessibilitat al Nucli antic i per assegurar els objectius de conversió d'aquesta àrea de la ciutat en espai per a vianants.

Quant a la plaça, s'ha previst distribuïda en terrasses on hi abunden els arbres i inclou una àrea de jocs infantils de fusta en un espai sorrenc, bancs de fusta i de pedra artificial. La plaça garanteix l'accés monumental a la Seu a través d'unes escalinates i també d'un sistema de rampes que possibilita un recorregut adaptat. També es preveu l'accessibilitat a la darrera plataforma de la Seu a través d'un ascensor públic que es situa just a l'accés a l'aparcament. La disposició d'una passarel·la penjada a l'exterior dels murs de contenció permetrà tenir unes vistes privilegiades del riu i la plaça.

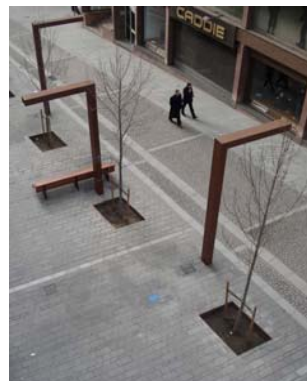
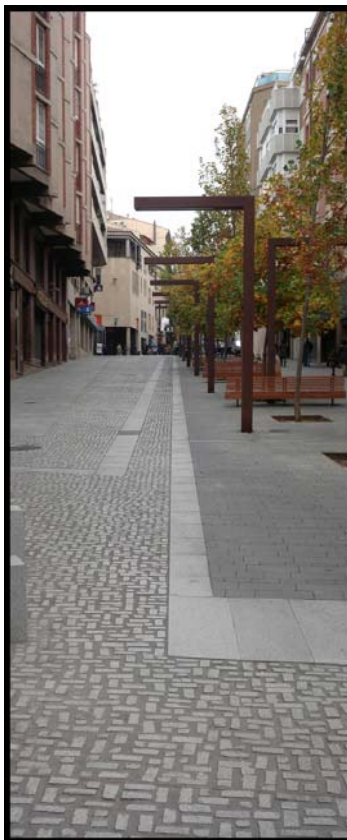
P6

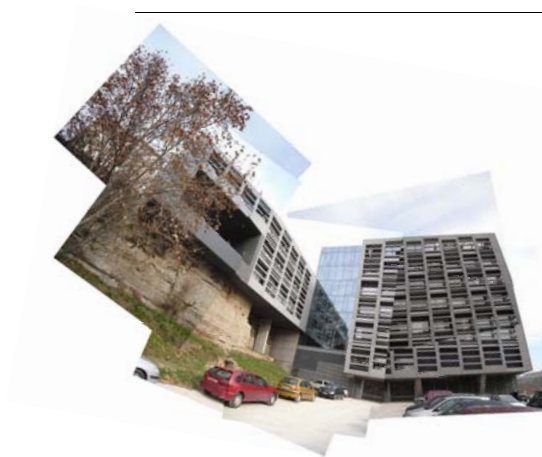
ALFONS XII

Data projecte	2007
Data execució	2008
Pressupost	1.105.022 euros
Superfície	3.050 m ²
Nombre d'arbres	31

Descripció

El carrer Alfons XII s'ha plantejat històricament com l'enllaç entre la ciutat i l'estació del ferrocarril. En la reactivació de la part sud del Nucli antic que planteja el PIRNA i que ha suposat una profunda transformació de la façana sud de la ciutat, la millora del carrer Alfons XII pren novament una especial transcendència. La seva incorporació a l'espai públic amb prioritat per als vianants i la seva urbanització com a espai d'estada i relació ha de suposar la intensificació dels recorreguts dels vianants cap a la part sud de la ciutat, contribuint així a la recuperació d'aquest sector que, ens els darrers anys del segle XX va ser objecte d'abandó per part sobretot de les activitats econòmiques entrant, en conseqüència, en una espiral de degradació de la residència.

P7

JUTJATS

Data projecte	2004
Data execució	2009
Pressupost	18.000.000 euros
Superfície	15.058 m ²

Descripció

La construcció del nou edifici dels jutjats a la plaça Montserrat ha suposat un canvi de la fesomia de la façana sud manresana, aportant nova activitat a una zona sotmesa, els darrers anys de la dècada dels noranta, a la degradació i abandó. L'edifici dels jutjats es desenvolupa en una parcel·la d'uns 8.000 metres quadrats situada entre els carrers Arbonés i dels Llops, el passeig del Riu i la plaça Montserrat, ben a prop de la fàbrica Balcells, l'actual seu del Conservatori Municipal de Música. L'edifici consta de dos blocs contigus, un de tres plantes i un altre de set que disposen de totes aquelles infraestructures necessàries per al bon funcionament d'un equipament judicial: sales de vistes, el jutjat de guàrdia, dependències per al registre civil –amb una sala de matrimonis–, i les dependències per al deganat, la fiscalia, metges forenses, advocats, tècnics, procuradors, graduats socials, sindicats, vestidors, zona de detinguts, atenció ciutadana, arxiu i aparcament. La construcció d'aquest equipament ha anat a càrrec del Departament de Justícia de la Generalitat i es completa amb la recent nova urbanització de la plaça Montserrat. La seva volumetria pretén estar en consonància (dimensional i d'implantació) amb les peces monumentals i històriques d'aquest sector sud de la ciutat, tot completant un cert paisatge de peces arquitectòniques rotundes en diàleg amb el basament rocós de la façana sud de la ciutat.

P8

PLAÇA MONTSERRAT I CARRER CAMPANES

Data projecte	2010
Data execució	2010
Pressupost	920.000 euros
Superfície	2.600 m ²
Nombre d'arbres	35

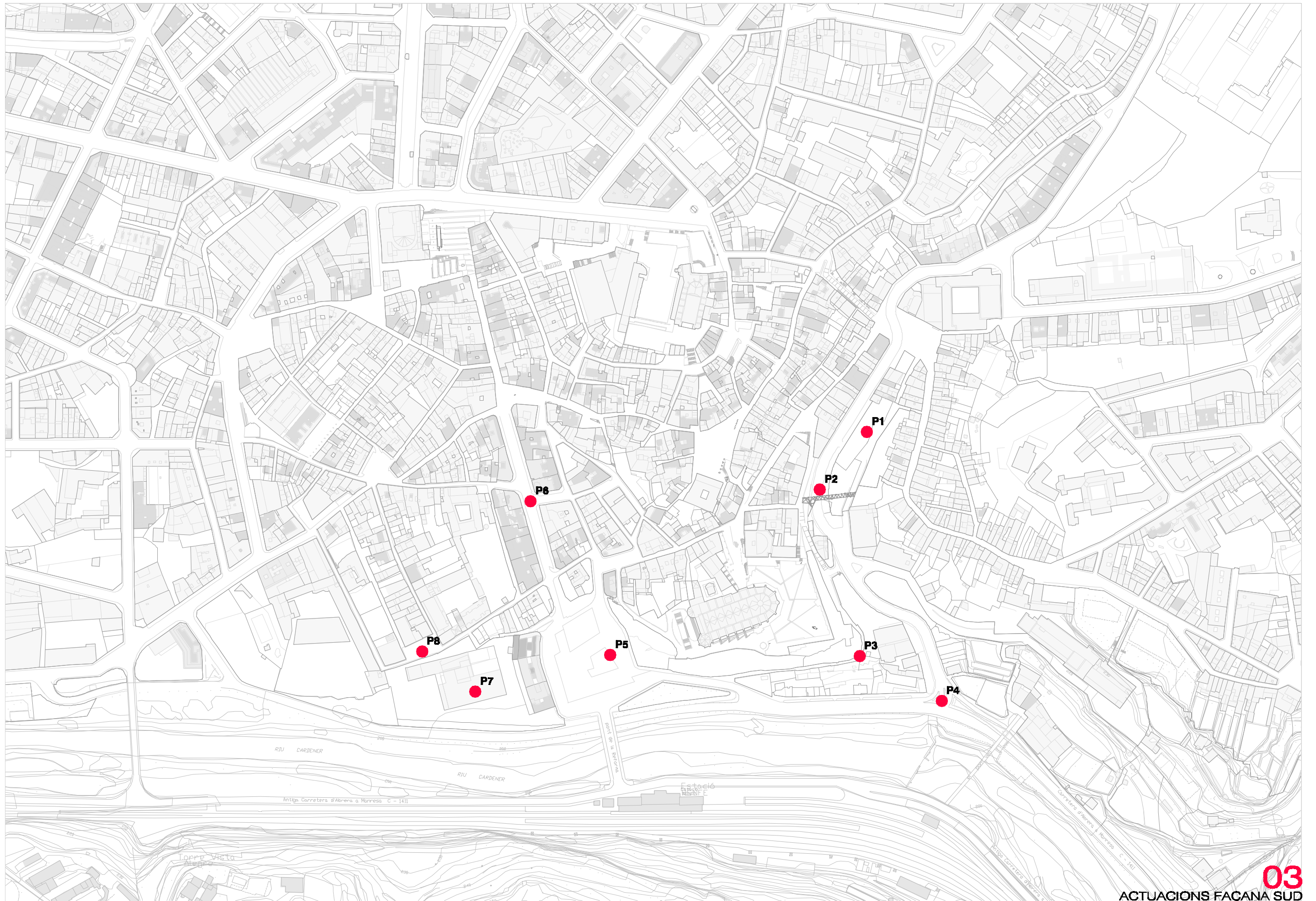
Descripció

L'actuació de la plaça Montserrat i el carrer Campanes completa la millora de la urbanització dels espais públics de la vora sud del Nucli antic vinculada a l'estratègia de situació de nous equipaments i infraestructures amb la finalitat de recuperar l'activitat d'aquest sector de la ciutat.

La urbanització de la plaça Montserrat i el carrer Campanes es planteja d'acord amb els criteris d'actuació i materials establerts en l'àmbit del Nucli antic amb l'objectiu de singularitzar-lo. Així, els paviments es combinen de manera que, tot permetent el pas de vehicles, identifiquen l'espai com un espai amb prioritat per als vianants.

L'ordenació es basa en la disposició de tres àrees densament arbrades que han d'esdevenir llocs de repòs. La disposició de les àrees arbrades deixa lliure les visuals cap a la basílica de la Seu que es generen per la nova disposició de l'edificació plantejada pel planejament urbanístic. D'altra banda, l'ordenació executada permet establir unes noves relacions visuals cap al riu i Santa Caterina.

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT
ITINERARIS

ACTUACIONS AL NUCLI ANTIC

ITI 4

NUCLI ANTIC

ajuntament de manresa, gener del 2011

L'any 2001 s'aprova el Pla integral de revitalització del Nucli antic, un document concebut com una proposta d'intervenció integral adreçada a millorar la qualitat de vida d'aquest sector de la ciutat que, a la dècada dels 90, va entrar en un procés de degradació alarmant que va comportar la localització en aquest espai dels sectors de població més desafavorits i es va veure abocat a una dinàmica que semblava irrecuperable. Des de l'aprovació del PIRNA, aquest àmbit de la ciutat ha estat objecte d'un conjunt d'intervencions que n'han suposat la seva radical transformació. D'altra banda, l'any 2004, el Nucli antic va ser un dels àmbits seleccionats en la primera convocatòria del Pla de barris, un programa concebut com un instrument de col·laboració institucional i financera entre la Generalitat i els municipis amb els projectes d'intervenció integral en determinats barris i àrees urbanes que precisen d'una intervenció pública decidida amb l'objectiu de redreçar la seva situació i obrir nous escenaris d'habitabilitat i de qualitat de vida. Aquest programa, l'aplicació del qual ha finalitzat l'any 2010, ha comportat una inversió global en l'àmbit del Nucli antic de la ciutat de 16,6 milions d'euros, que ha permès donar un impuls decisiu a les actuacions previstes al PIRNA.

L'itinerari del Nucli antic pretén recórrer gairebé la totalitat de les intervencions –en millora d'espai públic i implantació d'equipaments i infraestructures- que, des del 2001 i en el marc del PIRNA, s'han desenvolupat en aquest sector de la ciutat amb l'objectiu d'equiparar la qualitat de vida d'aquest àmbit a la dels altres barris de la ciutat.

P1

PLAÇA DEL CARME

Data projecte	2009
Data execució	2010
Pressupost	375.000 euros
Superfície	2.230 m ²
Nombre d'arbres	10

Descripció

La plaça del Carme es situa al peu del Puigmercadal i suposa l'espai central de la zona del Nucli antic compresa entre la plaça Major i la plaça Infants. La nova urbanització de la plaça ha de garantir un doble objectiu; assegurar el correcte desenvolupament dels recorreguts de vianants en un context de forts desnivells i millorar la qualitat de l'espai urbà que formalitza.

L'ordenació de la plaça, com en la totalitat de les intervencions en el Nucli antic, parteix de l'objectiu de garantir un canvi substancial en la seva funcionalitat, preveient l'increment dels espais per als vianants en detriment dels destinats als vehicles.

P2

PLAÇA MAJOR

Data projecte	2004
Data execució	2005
Pressupost	870.000 euros
Superfície	2.100 m ²
Nombre d'arbres	-

Descripció

La plaça Major aplega les dependències administratives de l'ajuntament de la ciutat i es configura com l'espai que estructura el teixit urbà entre el Puigcardener i el Puigmercadal. La proposta d'ordenació de la plaça parteix de la premissa de plantejar un espai diàfan que permeti el desenvolupament de les activitats festives i ciutadanes que sovint l'espai aplega.

P3

CASA CONSISTORIAL

Data projecte	2004
Data execució	2005
Pressupost	870.000 euros
Superfície	m ²
Nombre d'arbres	-

Descripció

L'actuació a la Casa Consistorial es plantejà amb l'objectiu d'adaptar l'edifici patrimonial a les normatives d'accessibilitat i d'evacuació en cas d'incendi. La proposta consisteix en la localització d'un nucli d'accessos (ascensor i nova escala) a la part posterior de l'edifici i en la rehabilitació del pati central. Els nous accessos a la Casa Consistorial es plantejaren, més enllà de la resolució d'un problema funcional de l'edifici, com l'oportunitat de descobrir, i obrir a la ciutat, les vistes existents des de la façana posterior de l'edifici. L'edifici de l'Ajuntament es troba situat al final del recorregut pràcticament horitzontal dels carrers Hospital, Sobrerroca i plaça Major en un punt en què la topografia cau de cop cap als espais del riu. La implantació dels nous accessos de l'edifici a la façana posterior ha permès fer visibles unes vistes excepcionals sobre elements singulars de la ciutat (la Seu i la torre de Santa Caterina) i del territori (la muntanya de Montserrat). Els nous accessos de l'edifici han esdevingut, doncs, un espai-mirador d'aquests elements singulars de la ciutat que permet culminar l'espai públic de la plaça Major.

P4

ALFONS XII – PLAÇA LLISACH

Data projecte 2007
Data execució 2008
Pressupost 1.105.022 euros
Superfície 3.050 m²
Nombre d'arbres 31

Descripció

El carrer Alfons XII s'ha plantejat històricament com l'enllaç entre la ciutat i l'estació del ferrocarril. En la reactivació de la part sud del Nucli antic que planteja el PIRNA i que ha suposat una profunda transformació de la façana sud, la millora del carrer Alfons XII pren novament una especial transcendència. La seva incorporació a l'espai públic amb prioritat per als vianants i la seva urbanització com a espai d'estada i relació ha de suposar la intensificació dels recorreguts dels vianants cap a la part sud de la ciutat, contribuint així a la recuperació d'aquest sector que en els darrers anys del segle XX va ser objecte d'abandó per part sobretot de les activitats econòmiques entrant, en conseqüència, en una espiral de degradació de la residència.

P5

TALAMANCA

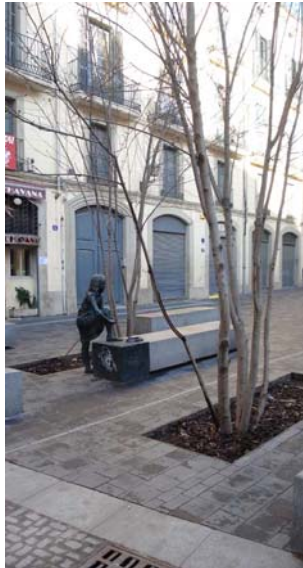
Data projecte	2006
Data execució	2008
Pressupost	194.403 euros
Superfície	483 m ²
Nombre d'arbres	-

Descripció

El carrer Talamanca suposa la connexió entre la plaça Gispert i el carrer Alfons XII formant part del recorregut de vianants principal que estructura la part oest del Nucli antic. La urbanització planteja la reconversió del carrer en illa de vianants, adaptant les característiques d'aquest espai a aquesta funció principal, amb la supressió de dels desnivells en el paviment adreçat a facilitar i fer més còmodes els recorreguts de vianants. La disposició de tires de paviment rectilínies i juxtaposades caracteritzen la geometria del carrer utilitzant els criteris d'ordenació i materials adoptats per al conjunt del centre històric.

P6

PLAÇA GISPERT

Data projecte	2006
Data execució	2008
Pressupost	351.656 euros
Superfície	1.004 m ²
Nombre d'arbres	2

Descripció

La plaça Gispert constitueix l'espai públic més important de l'àrea oest del Nucli antic. Al voltant d'aquest espai s'estructuren els recorreguts més utilitzats d'aquesta zona, des de les muralles fins a l'Alfons XII i la Plana de l'Om. La seva nova urbanització, però sobretot la seva transformació en un espai per als vianants ha de comportar el relançament de les activitats comercials i ciutadanes que tradicionalment la plaça havia aplegat. Aquesta reconversió de l'espai s'ha fet manifestament evident amb la col·locació d'una escultura donada a la ciutat per l'Esbart manresà de l'Agrupació cultural del Bages en la commemoració del seu centenari.

P7

QUATRE CANTONS

Data projecte	2004
Data execució	2005-2007
Pressupost	15.000.000 euros
Superfície	4.010 m ²
Nombre d'arbres	10

Descripció

El Pla especial Barreres suposa la renovació del teixit més degradat que es situa a la banda oest del Nucli antic. La primera fase d'aquesta actuació, desenvolupada per FORUMsa, ha comportat la construcció de més de 80 nous habitatges, la urbanització i ampliació de nou espai públic vinculat sobretot al carrer de la Mel i la materialització d'un aparcament de rotació amb 200 places. Però el Pla especial planteja l'ampliació d'aquesta actuació fins a assolir per una banda el carrer Urgell i per l'altra la Muralla de Sant Francesc, configurant-se en una successió d'espais públics i de recorreguts que ha d'incentivar la regeneració d'aquest sector del Nucli antic comprès entre la plaça Valldaura i la plaça Gispert. En aquests moments s'ha finalitzat el desenvolupament dels instruments de planejament i gestió de l'àmbit situat més al sud i s'ha resolt el concurs per a la redacció del projecte de l'edificació. Pel que fa a l'àmbit situat més al nord –vinculat al carrer Urgell- manca encara per finalitzar la gestió del sòl.

P8

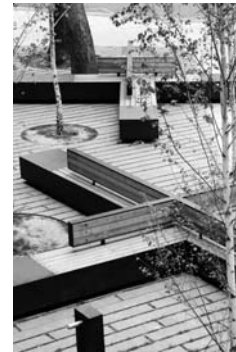
PLAÇA VALLDAURA

Data projecte	2005
Data execució	2007
Pressupost	444.162 euros
Superfície	1.153 m ²
Nombre d'arbres	6

Descripció

La plaça Valldaura es configura com un dels accessos a l'àmbit del Nucli antic de la ciutat. La seva urbanització i la del primer tram del carrer Campdurgell suposa la recuperació d'aquest espai per als vianants, mantenint només la continuació del carrer Urgell per al pas de vehicles en règim de prioritat invertida. L'ordenació de la plaça i del tram del carrer Campdurgell parteix de la definició de dues faixes de paviment que, des d'aquest carrer, en arribar a la plaça, s'eixamplen definint dues catifes fosques que acullen els elements de mobiliari i d'arbrat. El mobiliari bàsicament és format per dos grans bancs en forma de creu que es disposen sota l'arbrat.

P9

MURALLES SANT FRANCESC I SANT DOMÈNEC

Data projecte	2008
Data execució	2009
Pressupost	2.465.000 euros
Superfície	m ²
Nombre d'arbres	56

Descripció

L'ampliació de la capacitat del torrent del Predicadors amb l'execució d'un nou col·lector seguint el traçat de la Muralla de Sant Francesc ha permès la millora d'aquesta via perimetral del Nucli antic així com l'ampliació de la vorera de la Muralla de Sant Domènec més propera a aquest àmbit.

Aquesta actuació s'ha plantejat amb els materials que s'han previst en la resta d'actuacions del Nucli antic, tot disposant, també, un arbrat d'alineació amb l'objectiu d'identificar l'àmbit del Nucli antic com un espai singular de la ciutat.

P10

CAMPANES

Data projecte	2010
Data execució	2010
Pressupost	285.000 euros
Superfície	816 m ²
Nombre d'arbres	-

Descripció

En la reorganització funcional de l'espai públic del Nucli antic –basada en la transformació de la seva xarxa viària ens espais amb prioritat per als vianants- el carrer Campanes hi juga un paper destacat com a accés a un dels equipaments més emblemàtics en el procés de regeneració d'aquesta zona de la ciutat: el Conservatori de música.

P11

PLAÇA MONTSERRAT

Data projecte	2010
Data execució	2010
Pressupost	635.000 euros
Superfície	2.600 m ²
Nombre d'arbres	35

Descripció

L'actuació de la plaça Montserrat i el carrer Campanes completa la millora de la urbanització dels espais públics de la vora sud del Nucli antic vinculada a l'estratègia de situació de nous equipaments i infraestructures amb la finalitat de recuperar l'activitat d'aquest sector de la ciutat.

La urbanització de la plaça Montserrat i el carrer Campanes es planteja d'acord amb els criteris d'actuació i materials establerts en l'àmbit del Nucli antic amb l'objectiu de singularitzar-lo. Així, els paviments es combinen de manera que, tot permetent el pas de vehicles, identifiquen l'espai com un espai amb prioritat per als vianants.

L'ordenació es basa en la disposició de tres àrees densament arbrades que han d'esdevenir llocs de repòs. La disposició de les àrees arbrades deixa lliure les visuals cap a la basílica de la Seu que es generen per la nova disposició de l'edificació plantejada pel planejament urbanístic. D'altra banda, l'ordenació executada permet establir unes noves relacions visuals cap al riu i Santa Caterina.

P12

JUTJATS

Data projecte	2004
Data execució	2009
Pressupost	18.000.000 euros
Superfície	15.058 m ²

Descripció

La construcció del nou edifici dels jutjats a la plaça Montserrat ha suposat un canvi de la fesomia de la façana sud manresana, aportant nova activitat a una zona sotmesa, els darrers anys de la dècada dels noranta, a la degradació i abandó. L'edifici dels jutjats es desenvolupa en una parcel·la d'uns 8.000 metres quadrats situada entre els carrers Arbonés i dels Llops, el passeig del Riu i la plaça Montserrat, ben a prop de la fàbrica Balcells, l'actual seu del Conservatori Municipal de Música. L'edifici consta de dos blocs contigus, un de tres plantes i un altre de set que disposen de totes aquelles infraestructures necessàries per al bon funcionament d'un equipament judicial: sales de vistes, el jutjat de guàrdia, dependències per al registre civil –amb una sala de matrimonis–, i les dependències per al deganat, la fiscalia, metges forenses, advocats, tècnics, procuradors, graduats socials, sindicats, vestidors, zona de detinguts, atenció ciutadana, arxiu i aparcament. La construcció d'aquest equipament ha anat a càrrec del Departament de Justícia de la Generalitat i es completa amb la recent nova urbanització de la plaça Montserrat. La seva volumetria pretén estar en consonància (dimensional i d'implantació) amb les peces monumentals i històriques d'aquest sector sud de la ciutat, tot completant un cert paisatge de peces arquitectòniques rotundes en diàleg amb el basament rocós de la façana sud de la ciutat.

P13

PLAÇA DE LA REFORMA

Data projecte	2004-2008
Data execució	2005-2010
Pressupost	11.515.401 euros
Superfície	11.350 m ²
Nombre d'arbres	87

Descripció

L'aparcament i la renovació de la plaça de la Reforma és una de les peces més importants de la transformació de la façana Sud de Manresa. L'actuació de la Reforma és estratègica per assegurar una correcta accessibilitat a la part sud de la ciutat i per contribuir, així mateix, a la revitalització del Nucli antic d'acord amb els criteris fixats al Pla integral de revitalització del Nucli antic (PIRNA). L'objectiu de l'actuació no es centra només en la ubicació d'una infraestructura de comunicació determinada sinó també en la reformulació de la plaça de la Reforma i en la definició d'una proposta per a la solució definitiva de l'accés a la façana principal de la Seu, pendent des del 1915, en què Soler i March planteja la imatge actual de la façana de ponent.

L'aparcament, de 350 places, amb entrada per a vehicles des de la zona del pont de la Reforma, configura, conjuntament amb el de Quatre Cantons, el de l'actuació Escodines i el de la Porxada, una de les instal·lacions dissenyada per assegurar la correcta accessibilitat al Nucli antic i per assegurar els objectius de conversió d'aquesta àrea de la ciutat en espai per a vianants.

Quant a la plaça, s'ha previst distribuïda en terrasses on hi abunden els arbres i inclou una àrea de jocs infantils de fusta en un espai sorrenc, bancs de fusta i de pedra artificial. La plaça garanteix l'accés monumental a la Seu a través d'unes escales i també d'un sistema de rampes que possibilita un recorregut adaptat. També es preveu l'accessibilitat a la darrera plataforma de la Seu a través d'un ascensor públic que es situa just a l'accés a l'aparcament. La disposició d'una passarel·la penjada a l'exterior dels murs de contenció permetrà tenir unes vistes privilegiades del riu i la plaça.

P14

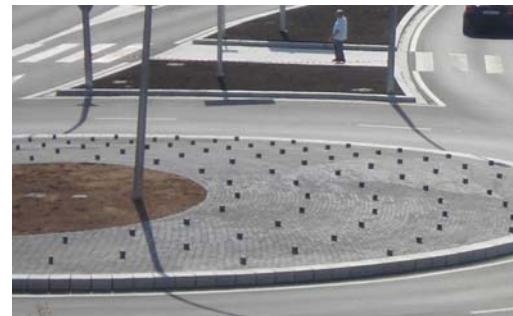
ROTONDA DE SANT MARC

Data projecte	2007
Data execució	2010
Pressupost	1.324.650 euros
Superfície	3.550 m ²

Descripció

L'accés sud de la ciutat es caracteritza per la presència dels seus edificis monumentals més emblemàtics. La millora de la imatge d'aquest accés ha estat sempre un dels objectius urbanístics més importants dels darrers anys. L'optimització de l'enllaç entre el passeig del Riu i el carrer Sant Marc s'inclou dins d'aquest objectiu en possibilitar no tan sols la millora funcional d'aquesta connexió sinó també l'oportunitat de reconfigurar la imatge de la xarxa viària propera al Pont Vell.

La disposició de la rotonda de Sant Marc, prevista per a regular la circulació, permet també la millora de l'entorn de la capella de Sant Marc i la millora de la circulació dels vianants, en un indret on la connexió de la ciutat amb el seu entorn natural esdevé més crítica.

P15

PARC DEL PUIGCARDENER

Data projecte	2007-2010
Data execució	2008-2010
Pressupost	904.506 euros
Superfície	9.194 m ²
Nombre d'arbres	203

Descripció

Les actuacions al parc del Puigcardener s'han desenvolupat en el marc del Pla de barris i han suposat una inversió significativa en aquest indret tan representatiu de la nostra ciutat. Les inversions han anat adreçades principalment a l'adquisició de sòl i a l'enderroc de les edificacions que ocupaven la part baixa del turó –que han suposat un cost de 4,27 milions d'euros-. Paral·lelament s'han endegat intervencions d'urbanització, de les quals, l'actuació del camí dels Corral, que recupera com a parc urbà linial una de les terrasses del Puigcardener, és la més significativa. L'objectiu principal de l'espai és el de possibilitar la connexió per a vianants entre la passarel·la de la via de Sant Ignasi i la plaça de la Reforma, i, a través del conjunt de rampes de l'actuació de la Reforma, assolir el carrer Alfons XII o bé accedir a la plataforma superior de la Seu.

La darrera actuació, del 2010, ha continuat amb les actuacions al Puigcardener, amb l'enderroc de les edificacions encara existents, la recuperació del camí dels Corral amb el seu traçat original fins a l'accés a la plaça de la Reforma des del Passeig del Riu i l'enjardinament de les terrasses resultants del llarg procés de compra i enderrocs. resultants del llarg procés de compra i enderrocs.

P16

PASSERA

Data projecte	2007
Data execució	2009
Pressupost	987.000 euros

Descripció

La passera de vianants de la Via de Sant Ignasi és un dels elements destacats del conjunt d'actuacions de la renovació urbana del barri de les Escodines. La passera ha de permetre millorar la relació dels vianants entre el barri de les Escodines i el Barri antic, salvant el desnivell de la via de Sant Ignasi, l'antic congost del torrent de Sant Ignasi. Efectivament, el torrent de Sant Ignasi ha suposat sempre una discontinuïtat topogràfica entre el Barri antic i els barris de la ciutat que es situen a la part de llevant. La superació d'aquesta discontinuïtat ha d'incrementar una mobilitat més sostenible basada en els recorreguts a peu entre els barris de la Balconada, Escodines i Cal Gravat amb el centre històric. Així mateix, la construcció de la passera permet accedir a peu amb molta més facilitat i comoditat des del Barri antic als equipaments sanitaris situats a l'est de la ciutat.

L'actuació anirà acompanyada de la construcció d'unes escales i un ascensor, que permetran relacionar les diferents plantes de l'aparcament de l'actuació Escodines amb els diferents nivells de l'espai públic i amb el punt d'arrencada de la passera al costat de la fàbrica del Salt.

La passera està formada per una estructura metàl·lica de 49 metres de llarg i unes 170 tones de pes. La seva forma asimètrica permet que compleixi també la funció de mirador. El costat sud té una barana baixa per gaudir de les vistes cap a la Seu, el riu i el pont Vell. En la zona en què es tenen millors vistes cap el riu, la passera s'eixampla formant un mirador. En canvi, el costat que mira cap a la ciutat és més recte i té una barana molt més alta, de 4,5 metres d'alçada.

P17

ACTUACIÓ ESCODINES

Data projecte	2006
Data execució	2008-2011
Pressupost	20.000.000 euros
Superfície	8.500 m ²

Descripció

L'actuació Escodines, desenvolupada per FORUMsa es caracteritza per la seva incidència en la dignificació d'un teixit edificat clarament vinculat al traçat de l'antic torrent de Sant Ignasi. L'actuació ha de comportar la construcció de més de 100 habitatges i la definició d'un aparcament de rotació destinat a la millora de l'accessibilitat del Nucli antic. Paral·lelament es preveu la millora de l'espai públic directament relacionat amb l'actuació, amb la seva ampliació i nova urbanització.

Aquesta actuació de remodelació urbana és la més ambiciosa de totes les que s'han portat a terme en el Nucli antic, no tan sols pel seu pressupost global, sinó també per llarg procés de gestió, que ha comportat l'adquisició de les més de trenta finques que se situaven en l'àmbit de l'actuació.

P18

BAIXADA DEL PÒPUL

Data projecte	2007
Data execució	2009
Pressupost	240.941 euros
Superfície	545 m ²
Nombre d'arbres	-

Descripció

La Baixada del Pòpul és un espai urbà amb un fort pendent que constitueix la connexió entre la plaça Major i el turó del Puigcardener on es situa la Seu de Manresa. Aquest fort desnivell del carrer s'acompanya d'un espai vinculat a l'accés al carrer medieval del Balç on, en els darrers anys, s'havien situat diferents infraestructures elèctriques que l'havien anat desfigurant. L'actuació ha plantejat no tan sols la nova urbanització de la Baixada del Pòpul sinó també la dignificació d'aquest espai enjardinat adjacent.

P19

PLAÇA SANT IGNASI, ESCODINES I SANT BARTOMEU

Data projecte	2005
Data execució	2007
Pressupost	1.360.000 euros
Superfície	4.496 m ²
Nombre d'arbres	40

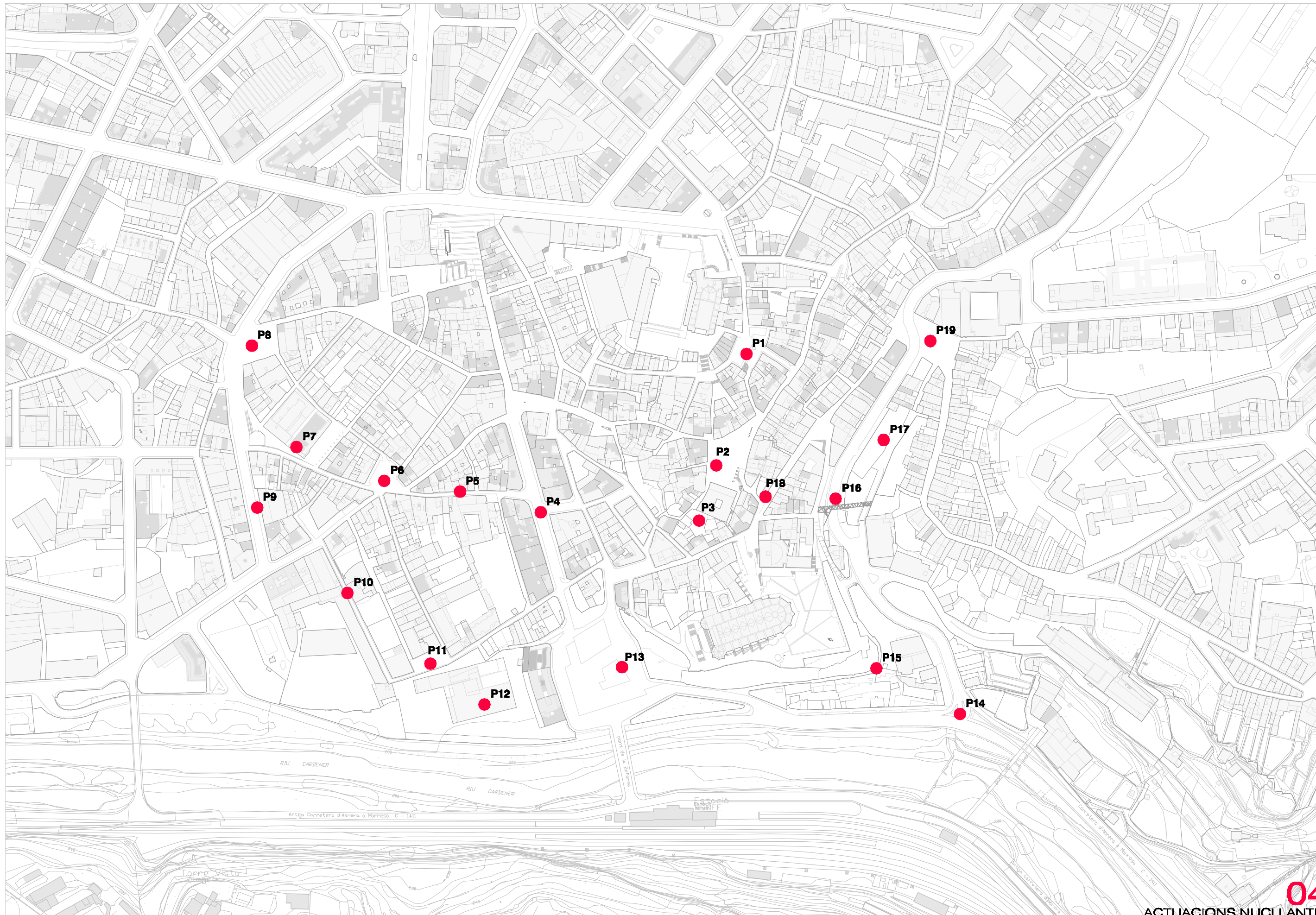
Descripció

La urbanització de la plaça Sant Ignasi, plantejada conjuntament amb la dels carrers Escodines, Sant Bartomeu i primer tram del Viladordis, ha permès la recuperació d'un espai tradicionalment destinat només a la circulació i aparcament de vehicles.

Malgrat el desnivell de la plaça i la necessitat de permetre el pas permanent de vehicles, l'ordenació de la plaça configura diferents terrasses amb gespa que defineixen espais d'estada i relació.

Pel que fa als carrers, tot i la seva reduïda amplada, s'han previst parcialment amb arbrat així com també s'hi ha disposat un determinat mobiliari urbà amb la finalitat d'aconseguir un trànsit de vehicles més pacífic que permeti els recorreguts de vianants amb les màximes condicions de seguretat.

ACTUACIONS URBANÍSTIQUES A LA CIUTAT
ITINERARIS

ACTUACIONS AL NORD

ITI 5

ACTUACIONS AL NORD

ajuntament de manresa, gener del 2011

Els àmbits de nou creixement de més extensió que s'han desenvolupat els darrers anys es situen al nord de la ciutat. Els sectors Concòrdia i Parada són significatius tant per la seva magnitud com per la seva contribució en l'increment i estructuració dels espais públics d'aquesta part de la ciutat. Així, el desenvolupament del sector Concòrdia ha suposat assolir bàsicament dos objectius, la connexió de la ciutat amb l'eix Transversal i la possibilitat d'incrementar el sòl destinat a equipament universitari. Pel que fa al sector de la Parada, ha comportat la construcció d'habitatges assequibles en un nombre molt important. El Pla parcial Concòrdia, conjuntament amb el Pla especial dels Ametllers, ha contribuït a l'increment de zones verdes configurant un recorregut que va des del Puigcardener fins al parc de Can Font que, en un futur, s'ha de perllongar fins a l'Agulla. També els espais lliures que s'integren en el Pla parcial de la Parada i en el polígon industrial dels Dolors s'han de configurar, en un futur, com una connexió amb el parc de l'Agulla, resolent l'accessibilitat a peu a aquest espai des de la ciutat.

P1

ELS AMETLLERS

Data projecte	2004
Data execució	2008
Pressupost	526.904 euros
Superfície àmbit	30.250 m ²
Espais públics	19.985 m ²
Nombre d'arbres	140

Descripció

El desenvolupament del Pla especial dels Ametllers ha possibilitat la connexió del barri de la Mion amb la xarxa viària de l'entorn més immediat. El Pla ha fet, també, una especial contribució en l'extensió dels recorreguts de vianants millorant l'accessibilitat al cim del Puigberenguer des de l'avinguda Universitària. Aquest recorregut a base de rampes s'acompanya d'una actuació en els terrenys propers que configura una zona verda en pendent d'un gran atractiu.

P2

CONCÒRDIA

Data projecte	2004
Data execució	2009
Pressupost	5.519.886 euros
Superfície àmbit	83.100 m ²
Espais públics	11.772 m ²
Nombre d'arbres	84

Descripció

El sector Concòrdia es caracteritza pel fet de possibilitar, a través de l'avinguda Universitària, la connexió viària entre el centre de la ciutat i l'eix transversal. Aquesta connexió ha estat possible a partir de les actuacions de desdoblament de l'eix transversal que han comportat l'execució d'un nou accés a la ciutat des d'aquesta infraestructura viària. D'altra banda, el sector Concòrdia ha suposat també la disposició de nou sòl destinat a equipament universitari que es situa al costat de la Fundació Universitària del Bages, la qual cosa possibilitarà la millora dels estudis universitaris de la ciutat.

El desenvolupament del sector, a banda d'incrementar la xarxa viària d'aquesta part de la ciutat ha comportat l'increment dels seus espais lliures. La zona verda del sector de Concòrdia es planteja amb l'objectiu de configurar un espai estretament vinculat al traçat de la sèquia. L'espai es desenvolupa seguint part del traçat de la sèquia, element que esdevé l'eix estructurador en l'ordenació de la zona verda. Així, la zona verda és travessada d'extrem a extrem per un canal d'aigua al voltant del qual es disposen les diferents plataformes de l'espai destinades a zones d'estada i d'esbarjo, que inclouen un parc infantil. A la zona de l'avinguda Universitària el canal d'aigua aboca a una petita bassa abans d'enfilars el seu recorregut, a través del Pont Llarg, cap a les zones de regadiu del Poal.

La zona verda es planteja també amb continuïtat amb altres espais lliures que formalitzen el lligam amb el parc de Can Font, situat més enllà dels dipòsits d'abastament d'aigua a la ciutat.

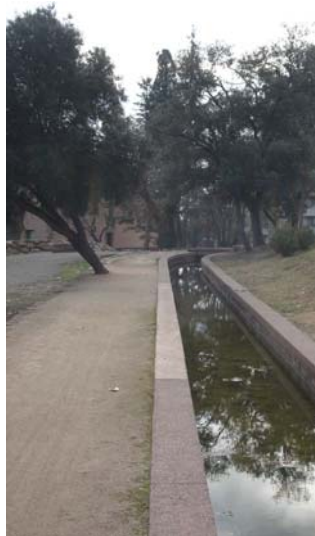
P3

PARC DE CAN FONT

Data projecte	2000
Data execució	2008-2009 (fase 1)
Pressupost	342.103 euros (fase 1)
Superfície	8.423 m ²
Nombre d'arbres	32 (fase 1)

Descripció

El parc de Can Font és un espai que, partint del bosc d'alzines que es situa a la part baixa del turó de la Talaia, pretén estendre els espais lliures i els recorreguts de vianants fins a la carretera de Santpedor. El parc, del qual s'han executat les actuacions de delimitació i contenció de terres en la zona de la carretera de Santpedor, incorpora l'antic traçat de la sèquia com a element estructurador i conté un equipament –la Casa de l'aigua- que s'ha formalitzat com un referent de la cultura de l'aigua a Manresa, una ciutat caracteritzada per la seva estreta vinculació a la Sèquia, una infraestructura medieval que, encara avui, esdevé element imprescindible en l'abastament d'aigua a la ciutat i per al reg de les àmplies zones d'horta que envolten la ciutat.

P4

LA PARADA

Data projecte	2000
Data execució	2003-2005
Pressupost	5.490.000 euros
Superfície àmbit	179.075 m ²
Espais públics	63.083 m ²
Nombre d'arbres	820

Descripció

L'àmbit de la Parada es desenvolupa entre el traçat del ferrocarril i el carrer de la Pau. La urbanització del polígon de més extensió del Pla parcial ha suposat la prolongació de l'avinguda dels Dolors – possibilitant l'enllaç entre la plaça Prat de la Riba i l'eix transversal- i l'inici d'un sistema d'espais lliures que, en un futur, ha d'arribar fins al parc de l'Agulla. D'altra banda, el desenvolupament de l'àmbit ha permès assolir un elevat nombre d'habitatges protegits, en una època en que l'accés a l'habitatge assequible ha estat més difícil.

P5

DOLORS

Data projecte	2004
Data execució	2005-2007
Pressupost	12.083.385 euros
Superfície àmbit	446.456 m ²
Espais públics	134.065 m ²
Nombre d'arbres	1253

Descripció

La urbanització del polígon industrial dels Dolors ha suposat la superació d'un dèficit d'urbanització existent a la ciutat des de més de cinc dècades enrere, que limitava el correcte desenvolupament de les activitats que aplega aquesta àrea industrial.

La urbanització planteja els carrers del polígon considerant a la seva proximitat als espais residencials i la seva funció com a suport dels recorreguts dels vianants. Així, en els carrers principals, les voreres es preveuen amb arbrat.

La urbanització de l'àmbit suposa la consecució d'una àmplia superfície de zones verdes de les quals cal destacar la paral·lela al traçat del ferrocarril –amb una estreta vinculació al traçat de la sèquia- i la del turó de Sant Crist del Guix.

P6

ERMITA DEL GUIX

Data projecte	2004
Data execució	2005-2007
Pressupost	248.000 euros
Superfície	5.122 m ²
Nombre d'arbres	50

Descripció

L'execució de la zona verda del turó de l'ermita del Guix forma part del projecte d'urbanització del polígon industrial dels Dolors. El turó és un element emblemàtic del polígon ja que s'hi ubica l'ermita del Sant Crist del Guix, lloc tradicional d'aplecs i festes del barri manresà del Guix.

La urbanització del polígon ha permès executar els carrers perimetrals del turó amb voreres arbrades i redefinir els talussos i contencions del turó.

Al turó s'han respectat bona part dels arbres existents, se n'hi han plantat de nous i, als talussos, s'hi han plantat enfiladisses i gramínies. En bona part, els arbres s'han situat al perímetre de l'esplanada que caracteritza la part alta del turó. Aquesta esplanada, que envolta l'ermita i que és lloc de celebració d'actes diversos, s'ha pavimentat amb llambordes amb el junt obert que permet el creixement d'herba i el drenatge cap al subsòl de l'aigua de pluja.

